

ข่าว มหาวิทยาลัยแม่โจ้

MAEJO UNIVERSITY NEWSRELEASE งานประชาสัมพันธ์ กองกลาง สำนักงานอธิการบดี

คำณพนองทหาร อำเภอคันทราม จังหวัดเชียงใหม่ 50290 โทร 0-5387-3046-7 โทรสาร 0-5387-3046

เชียงใหม่ NEWS

ประจำวันอาทิตย์ที่ 1 สิงหาคม พ.ศ.2547

ลำไยเป็นไม้ผลที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจอันดับหนึ่งของภาคเหนือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ผลผลิตของลำไยสามารถส่งออกจำหน่ายยังต่างประเทศทั้งในรูปแบบของผลสด แช่แข็ง อบแห้ง และลำไยกระป๋อง ซึ่งทำรายได้หลายพันบาทต่อปีและมีแนวโน้มว่าจะมีการส่งออกเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งลำไยอบแห้ง จนกระทั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ได้จัดให้ลำไยอบแห้งเป็นไม้ผลยอดเยี่ยม ทั้งยังเป็นผลไม้ที่ให้พลังงานสูงเนื่องจากมีน้ำตาลอยู่ 3 ชนิด คือ กลูโคส ฟรุคโตสและซูโครส รวมทั้งแร่ธาตุต่างๆ ที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย กล่าวไว้ในทางการแพทย์แผนโบราณจีน ใช้ลำไยแห้งเป็นยามีคุณสมบัติบำรุงหัวใจ บำรุงเลือด บำรุงประสาท ช่วยย่อยและเป็นอาหารบำรุงกำลังจึงเหมาะสำหรับผู้ที่มีร่างกายอ่อนแอ

แต่ทางด้านการผลิตประมาณ 30% ของต้นทุนเป็นค่าแรงในการเก็บเกี่ยวและบำรุงรักษา ซึ่งเป็นภาระหนักแก่เกษตรกร ผู้ช่วย

ศาสตราจารย์พาวิน มะโนชัย รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการทางวิชาการ คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีแนวคิดที่จะลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตโดยการทำให้ลำไยทรงเตี้ย เนื่องจากลำไยโดยทั่วไปจะมีความสูงพอสมควรทำให้เกษตรกรสูญเสียต้นทุนการผลิตด้านค่าจ้างแรงงานในการเก็บเกี่ยวและคัดบรรจุจำนวนมาก หากสามารถทำให้ลำไยเตี้ยลงจะสามารถลดต้นทุนดังกล่าวได้และสะดวกต่อการดูแลรักษาในด้านต่างๆ โดยได้แนวคิดมาจาก นายมนัส ไซเกียรติวิติ เกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ซึ่งสามารถทำให้ต้นลิ้นจี่อายุ 26 ปี สูงไม่เกิน 3 เมตร จึงนำมาปรับใช้

กับลำไยจนได้ผลการทดลองที่น่าพอใจในปัจจุบัน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พาวิน มะโนชัย

ลำไยทรงเตี้ย...

ลดต้นทุนเพิ่มพูนผลผลิต

เปิดเผยว่า เริ่มทำการทดลองลำไยทรงเตี้ยเบื้องต้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2544 โดยทดลองกับลำไยพันธุ์ดีดอเพราะเป็นลำไยพันธุ์เศรษฐกิจเพียง 3-4 ต้นและพบว่ามีความเป็นไปได้สูง ดังนั้นในปี 2545 จึงขอรับการสนับสนุนงบประมาณการวิจัยจาก สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว.) เพื่อวิจัยการผลิตลำไยทรงเตี้ย โดยมีหลักการสำคัญ คือ ตัดแต่งกิ่งที่อยู่กลางทรงพุ่มออกให้หมดเหลือเฉพาะกิ่งที่อยู่ในแนวนอนเพราะกิ่งกระโดงหากไม่ได้รับแสงจะไม่ออกดอก เกษตรกรจะเรียกกิ่งเหล่านี้ว่า "กิ่งขาดทุน" ภายหลังจากการตัดแต่งกิ่ง 2 สัปดาห์กิ่งกระโดงจะเกิดขึ้นตามกิ่งหลักที่อยู่ในแนวนอนซึ่งเจริญเติบโตเร็วมาก หากได้รับปัจจัยที่เหมาะสมจะสามารถออกดอกและให้ผลผลิตภายในปีที่ตัดแต่งกิ่ง ภายหลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตเมื่อทำการตัดแต่งกิ่งกระโดงเดิมทิ้งเพื่อให้เกิดกิ่งกระโดงใหม่ ปฏิบัติเช่นนี้ทุกปีจะได้ต้นลำไยทรงพุ่มที่สูงไม่เกิน 2 เมตร ซึ่งการทำลำไยเตี้ยมี 4 ทรงด้วยกัน คือ ทรงครึ่งวงกลม คือ ทรงที่เกษตรกรตัดโดยทั่วไป ทรงเปิดกลางทรงพุ่ม (เปิดกะโหลก) ทรงสี่เหลี่ยม และทรงผาซีหงาย แต่ละทรงให้ผลผลิตโดยเฉลี่ยเท่าๆ กัน ทั้งนี้มีหลักสำคัญ คือ เน้น

ให้แสงแดดส่องถึงและเพิ่มพื้นที่การออกผลให้มากที่สุด

การตัดแต่งกิ่งดังกล่าวจะได้ผลดีก็ต่อเมื่อใช้กับลำไยที่มีอายุประมาณ 2-10 ปี หากมีอายุมากกว่านี้จะได้ผลผลิตน้อยกว่าและมีข้อจำกัดอยู่ว่าต้องทำการตัดแต่งกิ่งในช่วงฤดูฝนเท่านั้น หากตัดแต่งกิ่งในฤดูแล้งจะทำให้เปลือกลำไยแตก แต่จะเกิดกับต้นลำไยที่มีอายุมากเท่านั้น และต้องตัดแต่งกิ่งให้สูงประมาณ 2-3 เมตร หากทำให้เตี้ยกว่านั้นผลผลิตจะลดลง

ทางด้านปริมาณผลผลิตนั้นไม่แตกต่างจากต้นลำไยทั่วไปที่ไม่ได้ตัดแต่งกิ่งนอกจากราคาขายที่แตกต่างกันบ้างเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1 บาท เนื่องจากลำไยทรงเตี้ยจะมีขนาดผลที่ใหญ่กว่าและมีสีที่เหลืองทองซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดโดยเก็บจะลำไยที่สุกเพียง 90% เนื่องจากผิวลำไยจะไม่ดำและรสชาติหวานกว่ารวมทั้งเปลือกไม่คล้ำและได้ลำไยประมาณ 70-80 ผลต่อกิโลกรัม สามารถสร้างรายได้แก่เกษตรกรผู้ปลูกได้พอสมควร

เกษตรกรหลายรายคิดว่าลำไยทรงเตี้ยจะให้ผลผลิตที่น้อยกว่า แต่ในความเป็นจริงแล้วหากปลูกลำไยในระยะชิดก็จะได้

ผลผลิตมากพอสมควร เช่น ปลูกลำไยไร่ละ 100 ต้น ได้ผลผลิตต่อไร่ 50 กิโลกรัม รวมผลผลิตเป็น 5,000 กิโลกรัมต่อไร่ เป็นปริมาณที่มากพอสมควร ซึ่งจากสถิติในปัจจุบันปริมาณผลผลิตลำไยต่อ 1 ไร่ มีประมาณ 1,000 กิโลกรัมเท่านั้น จากการทดลองทำลำไยทรงเตี้ยใช้ระยะเวลา 3-4 ปี ก็สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ 50 กิโลกรัม ในขณะเดียวกันลำไยต้นใหญ่อาจใช้เวลามากกว่านั้นจึงสามารถได้ผลผลิตที่มีปริมาณมากได้

ส่วนการดูแลและบำรุงรักษาลำไยทรงเตี้ยดูแลเช่นเดียวกับลำไยทั่วไป แต่ลำไยทรงเตี้ยจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการฉีดพ่นปุ๋ย

หรือสารเคมีต่างๆ เนื่องจากสารพ่นเหล่านั้นไม่ปลิวไปกับสายลม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พาวิน มะโนชัย ยังกล่าวเพิ่มเติมอีกว่าการทำลำไยทรงเตี้ยนั้น เป็นลำไยนอกฤดูฤดูกาล สามารถแก้ไขปัญหาด้านการตลาดได้เป็นอย่างดีและไม่ต้องแย่งตลาดกับเกษตรกรรายอื่น และยังทำให้ประเทศไทยมีลำไยสดรับประทานได้ตลอดทั้งปี ทั้งยังเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรไทยอีกด้วย ขณะนี้มีเกษตรกรที่ อ.สันกำแพง และ อ.ฮอด ประมาณ 10 รายทดลองปลูกลำไยทรงเตี้ยและประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี หากเกษตรกรรายใดสนใจเกี่ยวกับการทำลำไยทรงเตี้ยสามารถติดต่อขอรายละเอียดได้ที่ คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ 50290 โทร. 0-5387-3349 หรือ e-mail :pawin@maejo.ac.th

สาวิตรี ไชยบุญญา